

Forfatter: Torfæus, Thormod

Titel: BREV TIL: Magnusson, Arne FRA: Torfæus, Thormod (1699-12-15)

Citation: Torfæus, Thormod: "BREV TIL: Magnusson, Arne FRA: Torfæus, Thormod (1699-12-15)", i *Arne Magnussen - Brevveksling med Torfæus (Þormóður Torfason)*, Nordisk Forlag, s. 290. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991698-000-shoot-L0019916980000110.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Arne Magnussen - Brevveksling med Torfæus (Þormóður Torfason)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

TORFÆUS TIL ARNE MAGNUSSON. [Stangeland] 15. december 1699. AM. 285, fol., s. 52—55. Ásg. Jonssons hånd.

T. frygter for, at to med brevet til A. M. af 28/11 nedsendte skrivelser, henholdsvis til grev Reventlow og v. Plessen, på grund af omstændighederne ikke kommer til anvendelse. Er utilfreds med intet at have hørt fra Meier siden sidste boggave. Takker A. M. for det store arbejde med de nu trykte 9 ark af Series, men har et og andet at bemærke til de gjorte forandringer. Giver anvisninger til forhandling med forlægger og bogtrykker og udtaler sig om sine debitorer, hvorefter følger et par bemærkninger vedkommende nordisk oldhistorie. Er misfornøjet med sin søster Ásas testament og vil gjerne fa dets. 291omstødt, hvis A. M. råder dertil. I en efterskrift tilføjer T. oplysninger til sin behandling af nordisk sagnhistorie og om lokaltradition på Lister og Ögvaldsnes i Norge; på sidstnævnte sted brugtes talemåden »alt skal fare sammen karl og ko«, som ifg. T. sattes i forbindelse med kong Ögvald. T. har i Series (p. 36) efter løfte indført Lister-fogdens navn for at opmuntre andre til at opspore levende tradition.

Aff 15. Xbr. thil Monsr. Arnas.

Tvo bref hefi eg fengid sidan honum seinast svaradi af 28. 9br., hvar inne voro bædi til Grotz-Canceler Reventlov og von Plessen, enn jeg vænti Monfr. hvorugt mune afhenda, sidan hann hefur leverad þa fyrstu bok, sem þrycht er, til Plessen, — eigi til hans, sidan þar uti stendur, at jeg hafi skrifat til greifans, eigi til greifans, sidan bestalningen eigi confirmerast i cancelienu, so eru þau bædi forgefins skrifud, kann og vera Monfr. eftter minni bon af 9. 9br. hafi skrifad under minu nafni þad honum þætti henta. Nu loksins hefi eg feingit öll þau bref hann vænist i þessu seinasta af 18. 9br. Eigils saga kom þann 3. hujus, peningana — þa 53 rd. 10 β — skal jeg her contentera Asgeiri; þau bref, sem Asgeir hefur utschrifad og innbindast eiga, þarf eg öll, enn Sverris og Hakonar saga byda ennu; echi communicera jeg Meier meir, því echert bref hefi eg fra honum fengid eda þöch firir þad litid sendt var i sumar, eche heldur fra Bendzon, sem þo plagar eigi at ske. Meier seigist nu eiga at vera Gen. Krigs Commissarius i Holsten, og er einginn undur, þo Monfr. misunni honum, hann hefur og gabbat mig med því lofordi, sem jeg þo titt hefi iþrekat i brefum. Jeg hefi nu lesit Yfir þau prentudu niu örk og kann vel skynia upa Monfr. bædi truschap og omak, og er jeg velfornægður med hans forandring, þo þotti mer hann eigi hefdi gjort verr, þott hann hefdi sett öll general criteria i þann 6. cap. og sett til þau mig vantadi, því þau eru og argumenta til at bevisa authentiam, enn þo er þetta allt vel, sem komid er. Hrolfs kraka sogu hefur hann sett i tveimur speciebus, vide pag. 30 og 37. Hann vili eigi hafa i sogu registri þad, sem er verterat, so sem Apollonius sogu; enn ætlar hann eigi Troiumanna saga se eins verterud ¹? Þad er vel, at Monfr. approberar þa fiordu bok at kunni setiast til, enn hun mun verda nochud stoer, því þar vil ech setia til alla Hrolfs kraka sogu, so sem jeg hefi hana samanschrifad, og oratiunculas periphrastricerat, so og adrar sem af Eigli einhenta

19*

s. 292kortliga, því hon a og heima þar i Frothone Tertio; þad er og betra firir bokina, því at fleiri lesa sogurnar enn disputationes um Seriem. Enn at accordera med Liebe um peninganna dilation, um þann mun set eg i Monfr. eiginn forsion, fornægður bædi þar i og ödru med þad hann giorir. Þad hann skrifar eigi at villia befatta sig med revision uppa hinum bokunum, sem eru efftir þa fyrstu, þad kann eigi passera, og hann meinar þridia kunni all dri betur at skrifast, kemur af obito yfirllestri. I obitu Har. blatannar hefi jeg og so nochud umbreitt, eigi i annis, enn skirara forclarad, sem nu kann eigi sendast. Johann Laarentzsyni skal jeg skrifa til effter nytt aar, lofi gud, at lefvera minn part af exemplaribus, sem eigi eru utsend, til Monfr., og af hinum abyrgiast sialfur profit, sem extraderut eru, lika effter Monfr. forslagi; enn errata bid eg mætti þrychiast, Laarensens reikningr upa ummkostningina fylgia þa med; enn þad jeg fech af þyscha cancelienu kann eigi sendast fyrr enn i sumar, lofi gud. Refutatio Johannis Magni þotti mer vel matti concludera fyrstu bokina, enn eg veit eigi, hvar hon kemr sva apposite sidan, enn þo verdr hon at vera i Serie. Halfdans Eysteinsonar sogu þarf eg med, því Svjar vita best sinna landa situation, so vel sem Sturlaugs sögu starfsama og beggia parta af Atlantica, þad furdar mig, at Gvendur Ketilsson eigi borgar; Benedix fech forlanga dilation; hefdi hann verit amalgaðr, fyrst hann kom fra Kaldalandi, hefdi þeir velfeingist, nu trui eg þeir faist aldri, þeir eru ei lanader, hann toc þa sialfur og atti ad kaupa bækr firir þa. Þad væri vel, at Valdhamar refur væri onadadur. Þær chronologischar sakir, sem eg hefi skrifad um, villdi hann hafa i hukommelse. Harald grafeld statuera jeg ofeilbarlig at vera sleiginn 962, því þa kemst flest alt saman, utan Færeyinga historia perturberast, því þa verdr þuridr meginechia yfir attræd, þa Sigur[dr] Þorlaksson vildi bidia hennar, enn þad kann þo ad komast heim, því helst i Færeium seigiast afganglar kerlingar giffast ¹. Um þann Hardegon, filium Sven, sem Adamus Bremensis hefr, ma hann hafa ringlast i Sigurdi svini, því engan Svein vitum vær firir Svein tiuguskegg, Nu er at tala um testament Asu systur minnar; þad þychir mer viela testament, enn velakaup skal at vettogi hafa; þad er meir enn testament at binda sig svo i sínu lifanda lifi at meiga eigi selia ne afsala sers. 293jardir sinar, hvad sem alægi; þo hun dæi i sult, þa þorir þo engi at kaupa vid hana, so er kiellinginn gint. Jeg vii vita, hvat Monfr. synist, hvert eigi kann rifftast ved supplic og annad jofurs bref; jeg trui eigi Hans Villumssen hafi hialpad henni mik[it], þar sem Monfr. treistist at umstrita því, þa kann hann at giora supplie minna vegna; vinnist þad, skal hann fa goeda portion, því Asgeiri er skrifad hun se daud, enn undrar Monfr. mælir echert þar um, því veit eg eigi heldr, hvad tilhæfi er til, og ef nochud er yfir testamentit, þa vænti eg sie næstur erfingi; enn hverki Hans ne nochur annar skrifar mer neitt til þar um, jeg gef mig eigi helldur þar

um an bods og varschou. Enn þiche Monfr. þetta kunne echi vel lata sig gera, so tala all dri neitt þar um; effter mig hafa þau egi neitt at vænta, ef gud gefur mer efni til ad jata mig etc.

P. S. Sigurdr Fafnisbani seigist hafa lifat samtida Ermanarico, Theodrico Veronensi og Attilæ Hunnorum regi; jeg gaf Monfr. þidrichs sogu og hef egi neitt exemplar. Enn mun Theodricus Veronensis i Italia vera Didrich a Bern i Svisslandi? Hvat um allt er, fleiri enn eirn hefur verit af sama nafni. Þad eg hefi sagt af Paulo Varnefrido kann siast ætas Sigurdi, þad meina eg Giukungorum synchronismum lib. 1. cap. 14; þad kallar hann Gungincos. Fogedens a Lyster Niels Toldrups nafn hefi eg lofad at innfæra, kann ske i Ragnar Lodbroch, þad upmuntrar adra at upforsa fleira; þeir i Sokndal vita af nafni hestsins Faxe, gardinn Beruriodur kalla þeir nu Berlio. Schocckium de fabula Halmelensi vildi hann lana mer at vori, Þorkeli, sem qvad um Valþiof, mun Snorri egi hafa gert sva mik[it] oriett; langt effter prælium Hastingense lifdi Valþiofr, enn forbraut sidan lifid, seigir Dunelmensis. Lapidés Augvaldsnesenses, memoriam regis et vaccæ servabant accolæ, qvoqve vaccam non ignorant, adhuc de Augvaldo referunt »alt schal fare sammen kali og koe«.